

**Uroczyste Spotkanie Geologów
Siedziba KGHM Polska Miedź SA, Lubin, 25.05.2007**

Iwona Barbara Litwin*, Wojciech Kaczmarek**

Iwona B. Litwin W. Kaczmarek

W hołdzie znakomitemu geologowi i górnikowi Janowi Wyżykowskiemu oraz ku pamięci jego wielkiego dokonania, jakim jest w tym roku mijające 50-lecie odkrycia rudy miedzi w okolicy Sieroszowic i Polkowic na Dolnym Śląsku, odbyło się Uroczyste

Spotkanie Geologów. W dn. 25 maja br. Zarząd KGHM *Polska Miedź SA* zaprosił geologów do siedziby kombinatu w Lubinie. Organizatorem przedsięwzięcia był Departament Gospodarki Zasobami i Ochrony Powierzchni. Spotkanie poprzedzone zostało złożeniem kwiatów pod pomnikiem dr. inż. Jana Wyżykowskiego w Lubinie (ryc. 2).

O godzinie 15:00 do Sali im. dr. Jana Wyżykowskiego w siedzibie KGHM *Polska Miedź SA* w Lubinie przybyli pracownicy i zaproszeni goście. Gośćmi szczególnymi byli: wiceminister środowiska, główny geolog kraju Mariusz-Orion Jędrysek, sekretarz generalny International Seabed Authority (ISA, ONZ) Satya N. Nandan oraz wiceprezes Zarządu KGHM *Polska Miedź SA* Stanisław Kot. Wiceminister Środowiska oraz Sekretarz Generalny ISA, w towarzystwie kadry kierowniczej kopalń i hut, odwiedzili wcześniej oddziały spółki, wizytując Hutę Miedzi *Głogów* oraz Zakłady Górnicze *Rudna* w Polkowicach.

Spotkanie otworzył pan Andrzej Banaszak, dyrektor Departamentu Gospodarki Zasobami i Ochrony Powierzchni, witając gości szczególnych, wszystkich przybyłych przedstawicieli geologicznego stanu z instytucji, uczelni i firm oraz obecnie pracujących i emerytowanych geologów KGHM *Polska Miedź SA*. Po uroczystym powitaniu przy akompaniamencie zespołu Teodora Habury uczestnicy spotkania radośnie odśpiewali Hymn Górniczy. *Niech żyje nam górniczy stan!!...* — głośno grzmiała odbijając się echem daleko poza Salę im. Jana Wyżykowskiego i mury siedziby KGHM.

Po hymnie wiceprezes Zarządu KGHM *Polska Miedź SA* przypomniał o doniosłości dnia 23.03.1957 r., który na trwałe wpisał się w historię miedziowego regionu i Polski. *W tym dniu — mówił Stanisław Kot — dzięki zaplanowanym pracom geologiczno-poszukiwawczym pana dr. Jana Wyżykowskiego i kierowanego przez niego zespołu geologów, zostało odkryte złożę miedzi, którego pierwszą dokumentację wykonała w 1959 r. kadra Państwowego Instytutu Geologicznego, również pod kierunkiem wielkiego Odkryw-*

*cy. Sukces ten wpłynął radykalnie na życie mieszkańców determinując i odmieniając charakter regionu — stwierdził. W dalszej części wystąpienia wiceprezes Zarządu KGHM mówił o odkryciu rudy miedzi jako epokowym wydarzeniu zmieniającym bieg historii gospodarczej Polski XX i XXI wieku oraz o racjonalnym wydobywaniu kopaliny i rozwojowych perspektywach dla kombinatu. Na zakończenie Stanisław Kot podziękował wszystkim związanym z poszukiwaniem, wydobywaniem i przetwórstwem bogactw Zagłębia Miedziowego, a szczególną wdzięczność skierował do emerytowanych pracowników, mających olbrzymi wpływ na rozwój *Polskiej Miedzi*.*

Minister Mariusz-Orion Jędrysek wyraził radość z możliwości uczestniczenia w uroczystości, podkreślając złoty jubileusz i znaczenie największego odkrycia złóż miedzi w powojennej Europie. Wiceminister Środowiska mówił o swoim podziwieniu dla dr. Jana Wyżykowskiego, dla wielkiej geologicznej wiedzy Odkrywcy i jego determinacji w pracach poszukiwawczych rudy miedzi. W dalszej części wystąpienia minister Jędrysek podkreślił związek między geologią a górnictwem oraz ich nierozzerwalny wpływ na rozwój Polski. *KGHM Polska Miedź SA ma szczególną pozycję, bo jako pojedyncza firma — dodał minister — przyniósł w ostatnim roku największy wpływ do skarbu naszego państwa.* Następnie Wiceminister Środowiska zaznaczył obecność w uroczystości Sekretarza Generalnego *International Seabed Authority* (Międzynarodowa Organizacja Dna Morskiego ONZ), sprawującego nadzór nad podziałem złóż na dnie mórz i oceanów. *Polska wraz z Bułgarią, Czechami, Kubą, Rosją i Słowacją włączyła się do międzynarodowego programu wykorzystania zasobów dna oceanicznego w ramach INTEROCEANMETAL — dodał minister — IOM ma swoją siedzibę w Szczecinie, a Polska przewodniczy temu międzynarodowemu przedsiębiorstwu. Interocyanmetal otrzymał status tzw. inwestora pionierskiego — kontynuował minister Jędrysek — wraz z prawem do prowadzenia działalności poszukiwawczej, gospodarczej i przemysłowego zagospodarowania złóż na obszarze Pacyfiku.* Wiceminister Środowiska podkreślił szerokie perspektywy w rozwoju geologii w Polsce i wyraził życzenie, aby również KGHM *Polska Miedź SA* włączył się w wielkie międzynarodowe przedsięwzięcie zagospodarowania złóż cennych metali na dnie oceanów. Kierując do wszystkich zebranych życzenia wszelkiej pomyślności w zdobywaniu sukcesów w pracy Główny Geolog Kraju zakończył wystąpienie.

Sekretarz Generalny ISA wyraził zadowolenie z możliwości uczestniczenia w Uroczystym Spotkaniu Geologów, upamiętniającym 50. rocznicę odkrycia polskiej miedzi. *Przyjechałem do Polski, do siedziby IOM — mówił Satya N. Nandan — na zaproszenie ministra Jędryska, który jest obecnym przewodniczącym rady ISA oraz z okazji rocznicy 20-lecia Wspólnej Organizacji INTEROCEANMETAL.* W dalszym wystąpieniu sekretarz generalny ISA przy-

*Państwowy Instytut Geologiczny, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; iwona.litwin@pgi.gov.pl

**KGHM *Polska Miedź SA* — O/ZG *Rudna*, ul. Dabrowskiego 50, 59-100 Polkowice; W.Kaczmarek@khgm.pl

Ryc. 1. Skok przez skórę w wykonaniu ambasadora Satya N. Nandana — sekretarza generalnego International Seabed Authority ONZ. Fot. FOTO STUDIO Paweł Wechta

bliżył zebranym Międzynarodową Organizację Dna Morskiego, która zgodnie z deklaracją o pokojowym wykorzystaniu dna morskiego oraz na podstawie udokumentowanych wydatków na badania geologiczne oceanów przyznaje status tzw. *inwestora pionierskiego*. *Dotychczas status taki* — kontynuował Satya N. Nandan — *uzyskało siedem państw: Francja, Japonia, Chiny, Korea Południowa, Rosja, Indie, Niemcy oraz INTEROCEANMETAL*. Sekretarz Generalny ISA mówił o bardzo ważnym udziale geologów w obecnie prowadzonych pracach badawczych, dotyczących przyszłościowego wykorzystania bogactw mineralnych oceanów. *Jesteśmy zainteresowani* — kontynuował Satya N. Nandan — *trzema rodzajami złóż: polimetalicznymi koncentracjami głębokomorskimi, polimetalicznymi rudami siarczkowymi, manganowymi naskorupieniami kobaltońskimi, które będą przyszłościowym źródłem kopalin użytecznych w miarę wyczerpywania*

się złóż lądowych. Sekretarz Generalny ISA powiedział, że przewiduje w przyszłości dużą konkurencję między górnictwem lądowym a górnictwem podmorskim i wyraził nadzieję na ostateczne *przejście geologów z ładu do morza*. Podsumowując Satya N. Nandan pogratulował wszystkim złotemu jubileuszu odkrycia miedzianożelaznego złoża i wyraził swój podziw dla KGHM Polska Miedź SA — Sekretarz Generalny ISA podzielił się z zebranymi swoim zaskoczeniem rozmiarami górniczo-hutniczego przedsięwzięcia i skalą prowadzonej działalności przedsiębiorstwa. *Z przyjemnością odnotowałem stosowane przez KGHM nowoczesne metody wydobywania oraz przetwarzania rudy miedzi* — mówił gość szczególny spotkania — *racjonalną gospodarkę i minimalizację niekorzystnych środowiskowych zmian związanych z wydobywaniem i przetwarzaniem złoża*. Na zakończenie Sekretarz Generalny ISA życzył wszystkim zebranym *samych pomysłów*.

Ryc. 2. Uczestnicy Uroczystego Spotkania Geologów pod pomnikiem Jana Wyżykowskiego w Lubinie. Fot. FOTO STUDIO Paweł Wechta

Po przemówieniach nastąpiła wzruszająca chwila refleksji i zadumy na wspomnienie tych, których wśród geologów już nie ma. Wszyscy uczestnicy spotkania uczcili ich pamięć chwilą ciszy.

Uroczyste Spotkanie Geologów było doskonałą okazją do wyróżnienia zasłużonych pracowników. Minister Środowiska w uznaniu zasług dla polskiej geologii nadał odznakę honorową *Zasłużony dla Polskiej Geologii*. Przy głośniejszych fanfarach odznaczenia otrzymali z rąk ministra Jędryska panowie: Andrzej Banaszak, Adam Budzek, Józef Hawryluk, Jerzy Kubiak, Władysław Serafin, Wiesław Szarowski, Ryszard Tomanik i Ryszard Zimocha.

Z okazji obchodzonego jubileuszu 50-lecia odkrycia złoża rud miedzi w monoklinie przedsudeckiej, prezes zarządu KGHM *Polska Miedź SA* nadał odznakę honorową *Zasłużony dla KGHM Polska Miedź SA*. Oznaczenie wręczył pani Marii Preidl i panu Stanisławowi Przeniosło prezes Kot.

W kolejnej części spotkania zaplanowano czas na wystąpienia gości. W imieniu Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej głos zabrał Adam Piestrzyński, życząc całej kadrze — szczególnie geologom, którzy na tę okazję długo pracowali: *aby polska geologia rosła w siłę, a geologom żyło się dostatniej. Akademia Górniczo-Hutnicza* — kontynuował A. Piestrzyński — *jest z firmą KGHM Polska Miedź SA od samego początku jej istnienia i dla podkreślenia tej więzi dwaj geolodzy: Andrzej Banaszak i Ryszard Tomanik zostali uhonorowani medalem Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej.*

Po ceremonii wręczenia medali mile zaskoczony wyróżnieniem dyrektor Departamentu Gospodarki Zasobami i Ochrony Powierzchni otworzył biesiadną (mniej oficjalną) część spotkania. Gromkim śpiewem *Wstępuj, wstępuj prezesie mój...* jednogłośnie okrzyknięto przewodniczącego biesiady, którym został pan Andrzej Banaszak. Dyrektor Departamentu Gospodarki Zasobami i Ochrony Powierzchni oświadczył, że obejmuje urząd władczy spotkania — i zastrzegł — że nie jest to *Karczma Piwna* czy *Comber Babski*, tylko Uroczyste Spotkanie Geologów. Od tej chwili Prezes Spotkania znalazł się w miejscu wydzielonym dla Prezydium.

Biesiadę otworzył głośno odśpiewany Hymn Geologów — *odkrył nam miedź Wyżykowski, już 50 mija lat...* — radośnie śpiewali w *Sali Mistrza Jana* zebrani uczestnicy spotkania. Następnie przewodniczący biesiady zaprosił do prezydiального stołu dwie osoby: prezesa Stanisława Kota i ministra Mariusza-Oriona Jędryska, a przepustką do wstępu było trudne przejście przez wysoko ustawioną beczkę. Po wykonaniu karkołomnego zadania panowie Kot i Jędrysk zameldowali się przed prześwietnym i zawsze nieomylnym Prezydium, do którego zostali przyjęci.

Następnie wszyscy zebrani zostali zaproszeni do zaśpiewania piosenki o polskiej miedzi, zatytułowanej *Miedź pospolita polska...* — *tu jest nasze miejsce, w trudzie i pracy mija dzień za dniem, tu jest nasze miejsce, KGHM...* — głośno wtórowali Teodorowi Haburze i jego zespołowi siedzący przy suto zastawionych stołach biesiadnicy.

W kolejnej części programu odbyła się ceremonia pasowania Sekretarza Generalnego ISA na górnika *Polskiej Miedzi*. Prezes spotkania geologów poprosił pana Satya N. Nandana o zajęcie miejsca na wysoko ustawionej beczce, z której gość szczególnie uroczystości miał za zadanie wykonać *skok przez skórę* (obrzęd górniczy przyjmujący adeptów do stanu górniczego). Po pomyślnie zdanym sprawnościowym egzaminie przewodniczący biesiady w obec-

ności dwóch ojców chrzestnych: Wiesława Szarowskiego i Jerzego Kubiaka pasował Satya N. Nandana na górnika *Polskiej Miedzi* (ryc. 1). Ku pamięci wydarzenia prezes Kot wręczył gościowi okolicznościowy medal 50-lecia, a minister Jędrysk zaproponował nadanie nowemu geologowi i górnikowi polskiego imienia — *Stasiek Nandanowski* — jednogłośnie zdecydowali biesiadnicy.

Następnie na prośbę szacownego Prezydium na scenie ustawiły się wszystkie uczestniczące w uroczystości Panie. Wyróżnienie Pań nagrodzono gromkimi brawami zważywszy na to, że zaproszone niewiasty stanowiły zdecydowaną mniejszość wśród uczestników spotkania. Kolejny aplauz Panie otrzymały za śpiewającą zdany egzamin z piosenki biesiadnej.

W kolejnym punkcie programu Prezydium miało za zadanie wręczyć wydany przez Zarząd KGHM *Polska Miedź SA* specjalny medal z okazji *50-lecia odkrycia złoża rudy miedzi w monoklinie przedsudeckiej*. Rzęsisty deszcz medali spadł na wszystkich gości spotkania. Pierwsze w kolejności zostały uhonorowane *zaczne osoby z naukowymi tytułami w wieku emerytalnym*, panowie: Marek Nieć, Stanisław Przeniosło, Piotr Kijewski, Wojciech Salski... — w tej grupie znalazł się również pan Andrzej Rydzewski, jedyny z żyjących bliskich współpracowników z zespołu Jana Wyżykowskiego. Panu Rydzewskiemu uroczystie wręczono medal w dniu 23 marca br., w 50. rocznicę odkrycia polskiej miedzi (Prz. Geol., nr 4/2007, str. 270). Gromkimi brawami zaproszono pana Andrzeja Rydzewskiego do wygłoszenia *Chwili wspomnień*. Wystąpienie znanego z krasomówczości gościa bardzo uatrakcyjniło biesiadę. Pan Andrzej Rydzewski przekazał również życzenia od pani Kazimierzy Wyżykowskiej, wdowy po zmarłym Odkrywcy, która niestety nie mogła uczestniczyć w tej uroczystości.

Następnie szacowne Prezydium uhonorowało medalami 50-lecia pozostałych gości spotkania: *osoby związane z nauką; emerytów KGHM, PBK i Starego Zagłębia; największych i najstarszych przyjaciół KGHM — chluby firmy; pracowników ZG Lubin, ZG Polkowice-Sieroszowice, ZG Rudna oraz pracowników administracji, biura zarządu i Zakładu Hydrotechnicznego.*

Po raz ostatni biesiada została przerwana zaproszeniem na scenę gości z Warszawy, którym wręczono szaliki do kibicowania *Zagłębiu Lubin*. Dodajmy, że następnego dnia *Zagłębie Lubin* po emocjonującym spotkaniu pokonało *Legię Warszawa*, zostając po raz drugi w historii klubu Mistrzem Polski!!

Najwytrwalsi uczestnicy spotkania długo jeszcze ze sobą gwarzyli i wtórowali w śpiewie zespołowi Teodora Habury — *dziesiątki lat niekiedy mniej uczyłem się w tej firmie żyć, dziesiątki lat oddałem jej — wierzyłem, że tak musi być...* — śpiewał wzruszony Prezes Spotkania.

Uroczyste Spotkanie Geologów było przedsięwzięciem ze wszechmiar udanym. Przewodniczący biesiady doskonale zadbał o atrakcyjność imprezy i ogólnie rzecz biorąc bawiono się doskonale. Biesiada była wspaniałą okazją do spotkań po latach i dzielenia się wspomnieniami. Słowa pana Andrzeja Rydzewskiego najlepiej oddają nastroje wszystkich jej uczestników: *chciałbym, aby jak najczęściej Kolega Andrzej Banaszak skrzykiwał nas tu na tej pięknej sali noszącej imię Odkrywcy Polskiej Miedzi, ażebyśmy wspominając dawne czasy, spędzone razem przy realizowanych zadaniach, mogli jeszcze raz zapewnić się o wzajemnym szacunku i przyjaźni.*